

**WARMIŃSKO-MAZURSKI
WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
NADZORU BUDOWLANEGO**

Olsztyn, dnia 02.06.2021r.

IKBH.771.6.1.2021

DECYZJA NR 31/IK/21

Na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 i 3, w związku z art. 83 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. 2020r., poz. 1333 z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2021r., poz. 735 z późn. zm.), po rozpatrzeniu z urzędu sprawy - możliwego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska oraz nieodpowiedniego stanu technicznego obiektu budowlanego - pozostającego w złym stanie technicznym, uszkodzonego wezbraniem wód po intensywnych opadach deszczu - jazu z zaporą ziemną na rzece Walszy w km 61 + 990 w m. Stega Mała, gm. Górowo Iławeckie, na którym realizowane było piętrzenie wód na podstawie pozwolenia wodnoprawnego – Decyzja Starosty Bartoszyckiego Nr R6341.10.2016 z dnia 02.05.2016r, - **mając na uwadze obowiązek wyeliminowania zagrożenia budowli i jej otoczenia katastrofą oraz fakt braku możliwości wyłączenia budowli z użytkowania, z uwagi na jej umiejscowienie w biegu cieku wodnego o istotnym znaczeniu gospodarczym i regulacyjnym przy gwałtownym charakterze, Warmińsko – Mazurski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego,**

nakazuje:

Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w celu wyeliminowania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska

spowodowanie

- 1. Wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania wymienionych niżej elementów budowli hydrotechnicznej poprzez wykonanie określonego dla nich minimalnego zakresu robót wskazanych treścią „*Ekspertyzy stanu Technicznego Jazu żelbetowego w m. Stega Mała, Rzeki Walsza km 61+990*” opracowanej przez mgr inż. Jerzego Sukowę – uprawnienia budowlane nr 414/EI/81, obejmującego:**

a) ZAPORA ZIEMNA

- wypełnienie piaskiem gliniastym z odpowiednim jego zagęszczeniem powstałej wyrwy w korpusie po prawej stronie jazu;
- pogrążenie stalowej ścianki szczelnej w osi odbudowanej części zapory ziemnej o długości liniowej 10m i głębokości pogrążenia 6m i rzędną jej korony 126,40 m npm.

b) JAZ

- założenie laty wodowskazowej z jej wtyczeniem geodezyjnym;
- zabudowanie nowych szandorów drewnianych do obniżonej w stosunku do treści decyzji pozwolenia wodnoprawnego rzędnej ze 125,80 m npm do rzędnej 125,50, z takim wyliczeniem by równocześnie odciążyć pozostający w nieodpowiednim stanie technicznym zespół budowli hydrotechnicznych piętrzących i zapewnić zasilanie użytkowanych gospodarczo rybnych stawów hodowlanych;

Czynności wskazane w punkcie 1 a i b wykonać w terminie do dnia 30.06.2021

2. Wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania zespołu budowli hydrotechnicznych piętrzących w km 61+ 990 rzeki Walszy, obejmujących zaporę ziemną czołową, jaz i zbiornik wodny, w związku z ich nieodpowiednim stanem sprawności technicznej poprzez wykonanie dyspozycji zawartych w punkcie „ 7. Wnioski i zalecenia” „Ekspertyzy”, o której mowa na wstępie, w następującym zakresie :

a) ulokowanie remontu i naprawy pozostałych zniszczonych elementów zespołu budowli hydrotechnicznych piętrzących w planie remontów i napraw na 2022r.

Należy wykonać do dnia 31.12.2021r.

b) wykonanie:

- mechanicznych zamknięć jazu umożliwiających sprawne przepuszczanie przez jaz wody miarodajnej lub wybudowanie odpowiednio umocnionego przelewu awaryjnego;
- remontu zniszczonych korozją biologiczną i upływem czasu elementów betonowych jazu;
- remontu uszkodzonych i zniszczonych ubezpieczeń brzegowych;
- wymiany namułu wbudowanego w zaporę po lewej stronie jazu na grunt odpowiedni do budowy ziemnych budowli piętrzących;
- oczyszczenia zbiornika retencyjnego przed jazem z namulów;

Należy wykonać do dnia 31.12.2022r.

Nakazane czynności należy realizować przestrzegając zasad i rozwiązań oraz dyspozycji zawartych w „ *Ekspertyzie stanu Technicznego Jazu żelbetowego w m. Stega Mała, Rzeka Walsza km 61+990*” opracowanej przez mgr inż. Jerzego Sukowę – uprawnienia budowlane nr 414/EI/81 oraz obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym.

Zarządca/ Właściciel zobowiązany jest do właściwego zorganizowania przedsięwzięcia, w tym do zapewnienia realizacji robót przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe w sposób zgodny z opracowanym wyprzedzająco planem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. O wykonaniu poszczególnych czynności należy zawiadomić pisemnie WINB w Olsztynie

Uzasadnienie.

W dniu 05.05.2021r do tutejszego WINB w Olsztynie wpłynęło zgłoszenie „awarii w pobliżu Jazu żelbetowego w miejscowości Stega Mała, rzeka Walsza w km 61+ 990 ”, której efektem w wyniku wezbrania po bardzo intensywnych deszczach było „powstanie wyrwy o szerokości około 6m po prawej stronie jazu, która uniemożliwia piętrzenie wody potrzebnej do zasilania przyległych stawów rybnych”. Wskazano również, że „uszkodzeniu uległo umocnienie z płyt betonowych na prawej stronie przelewu jazu.”

W uzupełnieniu przywołanego wyżej wystąpienia, w dniu 06.05.2021r., przedstawiciel zarządcy, w przesłanych protokołach „Kontroli obiektu” oraz „Protokole konieczności” wskazał, iż stosownie do obowiązku zawartego w postanowieniach art. 70 pkt 2 Prawa budowlanego

Art. 70. [Obowiązek dokonania napraw]

1. Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu budowlanego, na których spoczywają obowiązki w zakresie napraw, określone w przepisach odrębnych bądź umowach, są obowiązani w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1-4a, usunąć stwierdzone uszkodzenia oraz uzupełnić braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, powinien być potwierdzony w protokole z kontroli obiektu budowlanego. Osoba dokonująca kontroli jest obowiązana bezzwłocznie przelać kopię tego protokołu do organu nadzoru budowlanego. Organ nadzoru budowlanego, po otrzymaniu kopii protokołu, przeprowadza bezzwłocznie kontrolę obiektu budowlanego w celu potwierdzenia usunięcia stwierdzonych uszkodzeń oraz uzupełnienia braków, o których mowa w ust. 1.

podjęto działania zabezpieczające zespołem pracowników i koparki, ze wskazaniem natychmiastowego przystąpienia do naprawy poprzez wykonanie ścianki szczelnej i zabudowy powstałej wyrwy gruntem z zagęszczeniem i naprawy umocnień betonowych”.

Organ nadzoru budowlanego w dniu 05.05.2021r z urzędu wszczął postępowanie administracyjne w sprawie możliwości zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska oraz nieodpowiedniego stanu technicznego obiektu budowlanego, wyznaczył na dzień 14.05.2021r. datę przeprowadzenia czynności oględzin, których celem była kontrola stanu bezpieczeństwa budowli oraz skuteczności usunięcia uszkodzeń i braków mogących spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, a w szczególności katastrofy budowlanej.

Przeprowadzone w dniu 14.05.2021r. czynności oględzin wykazały, że :

1. Nastąpiła progresja negatywnych zmian w stanie bezpieczeństwa konstrukcji budowli polegająca na powiększeniu i poszerzeniu do kilkunastu metrów wyrwy wymytej wezbranymi wodami po prawej stronie jazu.
2. Umocnienie brzegowe z prawej strony jazu zostało całkowicie zniszczone.
3. Uszkodzeniu uległy istotne z punktu widzenia bezpiecznego funkcjonowania stawów rybnych ich części urządzeń wodnych.
4. Na skarpie powstałej w przestrzeni wymycia po prawej stronie jazu powstały zarysowania wskazujące na możliwość jej dalszego osunięcia.
5. Przestrzeń zbiornika przed jazem wypełniona jest osadami, co znacznie pogarsza stan bezpieczeństwa budowli w przypadku kolejnego wezbrania rzeki po opadach, stwarzając możliwości kolejnego przejścia wód poza jazem, z jego prawej strony.

6. Koryto rzeki za jazem zostało zamulone urobkiem wyniesionym przez wezbraną rzekę z powstałych wymyć i nie kontrolowanego szybkiego przepływu.
7. Działania zabezpieczające Zarządcy zostały skoncentrowane na otwarciu całego światła jazu, wybraniu części naniesionych osadów tak by koryto rzeki o uspokojonym przepływie skierować w światło jazu oraz wygradzenia dojścia do krawędzi skarpy w miejscu wyrwy taśmą ostrzegawczą.
8. W ocenie Zespołu Inspekcyjnego działania te były nie wystarczające w sytuacji kolejnego wezbrania rzeki po opadach. Wypłylenie zbiornika przed jazem oraz ograniczona pojemność uformowanego doraźnie koryta przed jazem mogły stać się przyczyną kolejnego przelania się wody przez zniszczone zakotwienie jazu po jego prawej stronie, co prawdopodobnie doprowadziłoby do całkowitego zniszczenia budowli hydrotechnicznej.
9. Użytkownik stawów rybnych na rzecz których jaz funkcjonuje i ich właściciel, pomimo posiadania aktualnej Decyzji pozwolenia wodnoprawnego, która wskazuje na taki obowiązek, nie posiadał umowy na użytkowanie jazu. Poprzednia umowa została wypowiedziana przez PGW Wody Polskie, a nowa nie została zawarta choć użytkownik jazu złożył stosowny wniosek w tej sprawie. Zatem wszystkie obowiązki w odniesieniu do jazu obciążały PGW Wody Polskie, pomimo postanowień pozwolenia wodnoprawnego.
10. Dla obiektu nie opracowano formalnej opinii technicznej ani ekspertyzy (za wyjątkiem dokumentu nazwanego protokołem ustalenia przyczyn awarii, którego w wymiarze formalnym Zarządca nie był w stanie przedstawić w trakcie czynności).

Mając na uwadze powyższe oraz sytuację hydrologiczną i prognozy opadów, organ nadzoru budowlanego zobowiązał Właściciela budowli, Postanowieniem z dnia 17.05.2021r. wydanym na podstawie art. 81c ustawy Prawo budowlane, do bardziej precyzyjnej oceny i specyfikacji niezbędnych działań przywracających bezpieczeństwo użytkowania zespołu budowli hydrotechnicznych, a tym samym skutecznego wyeliminowania zagrożenia zdrowia i życia ludzi, bezpieczeństwa mienia i środowiska poprzez opracowanie stosownej ekspertyzy technicznej.

Art. 81c. [Uprawnienia organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego]

1. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy wykonywaniu zadań określonych przepisami prawa budowlanego mogą żądać od uczestników procesu budowlanego, właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego, informacji lub udostępnienia dokumentów:

1) związanych z prowadzeniem robót, przekazywaniem obiektu budowlanego do użytkowania, utrzymaniem i użytkowaniem obiektu budowlanego;

2) świadczących, że wyroby stosowane przy wykonywaniu robót budowlanych, a w szczególności wyroby budowlane, zostały wprowadzone do obrotu lub udostępnione na rynku krajowym zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, w razie powstania uzasadnionych wątpliwości co do jakości wyrobów budowlanych lub robót budowlanych, a także stanu technicznego obiektu budowlanego, mogą nałożyć, w drodze postanowienia, na osoby, o których mowa w ust. 1, obowiązek dostarczenia w określonym terminie odpowiednich ocen technicznych lub ekspertyz. Koszty ocen i ekspertyz ponosi osoba zobowiązana do ich dostarczenia.

Ekspertyza wskazała tryb i zakres działań niezbędnych do przywrócenia bezpiecznego funkcjonowania stopnia wodnego w m. Stega Mała na rzece Walszy w km 61+990. W opracowaniu potwierdzono także, iż bez wykonania prac przywracających bezpieczeństwo funkcjonowania elementów konstrukcji budowli nie jest możliwa dalsza eksploatacja stopnia wodnego.

- Art. 66.1. (Pb) W przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany:*
- 1) może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwu mienia bądź środowiska albo..*
 - 3) jest w nieodpowiednim stanie technicznym,*

– organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku;

Zatem należało rozstrzygnąć postępowanie w sposób opisany treścią niniejszej decyzji.

Mając na uwadze stan zagrożenia budowli, a w konsekwencji możliwość powstania nie tylko progresji zniszczeń urządzeń ale także zagrożenie niepowetowaną szkodą materialną w czynnych rybnych stawach hodowlanych oraz fakt, iż działania zapobiegawcze należało realizować równolegle z ustaleniami ekspertyzy, organ nadzoru budowlanego zmuszony był do odstąpienia od zasady opisanej treścią art. 10 Kpa i zastosował tryb wskazany postanowieniem § 2 tego artykułu przy wydaniu niniejszej decyzji..

Od decyzji służy stronie odwołanie do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Warmińsko – Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

W myśl ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2021r., poz. 735):

- art. 130 § 4 „decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania”,*
- art. 127a § 1 „w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję”,*
- art. 127a § 2 „z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna”.*

Z up. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA NADZORU BUDOWLANEGO

Joanna Sopella

p.o. ZASTĘPCY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORA NADZORU BUDOWLANEGO

Otrzymują:

1. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku – PGW Wody Polskie;
2. Dyrektor Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – Oddział Terenowy w Olsztynie

Do wiadomości:

1. Prokuratura Rejonowa w Bartoszycach;
2. Warmińsko – Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie:
 - Oddział Infrastruktury i Nieruchomości;
 - Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego;
3. Zarząd Zlewni w Elblągu – PGW Wody Polskie;